

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת איתן גינזבורג

פ/25/6029

הצעת חוק עבודת נשים (תיקון – תקופת לידה והורות לגבר), התשפ"ה–2025

תיקון סעיף 6 .1 בחוק עבודת נשים, התשי"ד–1954¹, בסעיף 6, אחרי סעיף קטן (ח) יבוא :

"(1ח) (1) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (ח), עובד שאשתו ילדה, ייתן לו מעסיקו תקופת לידה והורות חלקית, שלא תעלה על 14 ימים ; העובד יממש את תקופת הלידה וההורות החלקית לפי אחת מהאפשרויות האלה :

(א) תקופה של עד 14 ימים לאחר תום תקופת הלידה וההורות של אשתו ;

(ב) עד 7 מתוך 14 הימים האמורים במקביל לתקופת הלידה וההורות של אשתו ולא לפני יום הלידה ועד 7 ימים נוספים מתום תקופת הלידה וההורות של אשתו ;

(2) יצא עובד לתקופת לידה והורות לפי סעיף קטן זה, אין בכך כדי לדחות, להאריך או לקצר את תקופת הלידה וההורות של אשתו ;

(3) עובד שניצל את זכאותו לחופשה לפי סעיף קטן זה ולקח לפחות 14 ימי חופשה וכן מבקש לנצל את זכאותו לחופשה לפי סעיף קטן (ח), ייחשבו לו ימי החופשה שלקח לפי סעיף קטן זה במניין הימים הנדרשים לפי סעיף 49(ג)(3) לחוק הביטוח הלאומי, אף אם לא נלקחו ברצף."

תיקון חוק הביטוח .2 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995², בסעיף 49 – הלאומי

(1) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא :

¹ ס"ח התשי"ד, עמ' 154.
² ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

"(ב1) המוסד ישלם לזכאי לתקופת לידה והורות, לפי סעיף 6(ח1) לחוק עבודת נשים, וכן לעובד עצמאי שמתקיימים בו התנאים האמורים באותו סעיף, דמי לידה, בעד פרק הזמן שלרגל תקופת הלידה וההורות הוא אינו עובד או אינו עוסק במשלח ידו, ובתנאי שמתקיימים לגביו התנאים שבפסקאות (1) ו-(2) בסעיף קטן (ב).";

(2) בסעיף קטן (ד), במקום "לפי סעיף קטן (ב)" יבוא "לפי סעיפים קטנים (ב) ו-(ב1)".

דברי הסבר

חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954 (להלן – חוק עבודת נשים), קובע כי תקופת הלידה וההורות בתשלום היא בת 15 שבועות לאחר לידת ילד בריא לאם בריאה. חוק עבודת נשים מאפשר היום לאב בסעיף 6(ח1) לחלוק את תקופת הלידה וההורות עם האם, ולהחליפה לאחר ששה שבועות. בנוסף, לפי סעיף 6(ח1ב) לחוק שנוסף בשנת 2017 זכאי האב לתקופת לידה והורות של שבוע, במקביל לתקופת הלידה וההורות של בת זוגו, וזאת בתנאי שבת הזוג ויתרה על דמי הלידה שהיא זכאית להם בשבוע ה-15 לתקופת הלידה וההורות שלה. ואולם, במצב הקיים כיום, גברים מעטים מנצלים את הזכות שניתנת להם בחוק כך שהזכות כמעט שאינה מיושמת בפועל. לראיה, בשנת 2013 היו מעל ל-170,000 לידות ורק 447 גברים לקחו חופשת לידה, נתון שלמעשה מעיד על אי יישום החוק.

על פי נתוני הלמ"ס, העובדים בישראל בכלל, והגברים בפרט, עובדים שעות נוספות רבות. 37% מהגברים בישראל עובדים בממוצע למעלה מ-10 שעות ביום (המועצה הלאומית לכלכלה, הוועדה לבחינת שבוע עבודה), ולמעלה מ-20% מהגברים עובדים מעל ל-50 שעות בממוצע בשבוע (דו"ח הלמ"ס). העובדה שהגברים הינם עדיין המפרנסים העיקריים במשפחה, בנוסף לשעות הארוכות אותן הם מבליים במקום העבודה, גורמת לכך שהאבות אינם זוכים לחוויית האבהות וגידול ילדיהם. יוצא כי נטל גידול הילדים נופל בעיקר על הנשים, מה שמהווה חסם משמעותי עבורן מהתפתחות בשוק העבודה, היות והמעסיקים חוששים מהיעדרויות הנשים עקב מטלות הקשורות בגידול הילדים.

על פי מחקר מקיף שנערך באירופה, נוכחות אחד ההורים בחודשים הראשונים בחיי התינוקות משפרת את ביטחונם העצמי של התינוקות. נוכחות זו מונעת מהתינוקות את הקשיים הכרוכים בהתמודדות החברתית המאוד מוקדמת במעון היום, עוד לפני שהם מסוגלים להתמודד עמה כראוי. חוזק ועצמאות, טוען המחקר, צומחים במקום שבו יש אהבה, ביטחון וקבלה ללא תנאי, האופייניים לטיפול ההורי (Early Child Development and Care, 2008, 178(2):177-209). תוספת של שבועיים, בהם התינוק ישהה עם האב לאחר תקופת הלידה וההורות של האם, תעניק לתינוק מעבר קל יותר למוסדות לגיל הרך ותחושת ביטחון.

שיעור התעסוקה של הנשים בישראל הוא מהגבוהים ב-OECD (מעל ל-70%), בעוד ששכר הנשים בישראל נמוך ב-30% בממוצע משל הגברים, נתון היוצר פער גבוה ביחס למדינות ה-OECD. פערים אלו מתרחבים עם השנים בהתאם לעלייה בגיל, כשהפער הגדול הוא בתקופת גיל הפריור של האישה (נתונים מתוך דו"ח של מכון טאוב).

מחקרים נוספים הראו כי לאחר סיום התואר הראשון ישנו פער מידי בשכר בין גברים לנשים. קצב גידול השכר של נשים בעלות תואר ראשון עומד על 2.9% בשנה, ואילו שכר הגברים גדל ב-10.2% בשנה. על פי המחקר, אחת הסיבות לפער השכר היא תוספת של ילדים לתא המשפחתי. בקרב אקדמאים, הולדת ילד מפחיתה 5% משכר האם, אבל מעלה את השכר של האב ב-2.7% (מחקר ישראלי של ד"ר ארז סיניבר ופרופ' קווין לנג בשיתוף אוניברסיטת בוסטון). בנוסף, נמצא כי 61% מהנשים הלא מועסקות, מדווחות שהסיבה לכך היא טיפול בילדים ובבית. זאת לעומת 1% מהגברים הלא מועסקים מאותה הסיבה (נתונים מתוך דו"ח של מכון טאוב).

כאשר לוקחים בחשבון שהפיריון של הנשים בישראל הוא מהגבוהים בעולם המערבי, חשוב לעודד אבות לקחת חופשה מעבודתם ובכך לאפשר להם להקדיש זמן למשפחתם וליהנות מגידול ילדיהם. כך נוכל לייצר תודעה ומציאות שיתופית יותר בתא המשפחתי, לשנות את היחס לנשים בגיל הפיריון בשוק העבודה ליחס שוויוני, לקדם תעסוקת נשים ואת מעמדן בשוק העבודה ולהפוך את האבות לחלק אינטגרלי ממעגל ההורות באמצעות יצירת הורות שיוונית דה פקטו.

לכן, מוצע בזאת לאפשר לאב לצאת לתקופת לידה והורות בת שבועיים, שאופן ניצולה כולל שתי חלופות. הראשונה, תקופת לידה והורות של עד שבועיים לאחר תום תקופת הלידה וההורות של האם. השנייה, ניצול של עד שבוע מתקופת הלידה וההורות של האב בחפיפה עם תקופת הלידה וההורות של אשתו, בדומה להוראת סעיף 6(ח)(ב) האמור לעיל, ועד שבוע נוסף מתום תקופת הלידה וההורות של אשתו.

בנוסף, עובד שאשתו ילדה ולקח תקופת לידה והורות של שבועיים, במידה והעובד ואשתו מעוניינים שהעובד ינצל גם את זכותו על פי סעיף 6(ח) לחוק עבודת נשים, יכול העובד לקחת שבוע נוסף מתוך תקופת הלידה וההורות של האישה והוא אינו מחויב למינימום שלושה שבועות. זכאות זו תאפשר לאישה לקחת 13 שבועות תקופת לידה והורות בתשלום, ולגבר לקחת שלושה שבועות נוספים בתשלום. זאת כאמור במידה ושני בני הזוג מעוניינים בכך.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חבר הכנסת יואל חסון וקבוצת חברי הכנסת (פ/18/2327), על ידי חבר הכנסת דב חנין וקבוצת חברי הכנסת (פ/18/1436; הוסרה מסדר היום ביום ו' בשבט התש"ע (21 בינואר 2010)) ועל ידי חבר הכנסת מוחמד ברכה וקבוצת חברי הכנסת (פ/18/1654; הוסרה מסדר היום ביום ו' בשבט התש"ע (21 בינואר 2010)), על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת דב חנין וקבוצת חברי הכנסת (פ/19/103).

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חברת הכנסת רחל עזריה וקבוצת חברי הכנסת (פ/20/3142), על ידי חבר הכנסת דב חנין וקבוצת חברי הכנסת (פ/20/3247), על שולחן הכנסת העשרים ואחת על ידי חבר הכנסת רועי פולקמן (פ/21/361), על שולחן הכנסת העשרים ושתיים על ידי חבר הכנסת איתן גינזבורג (פ/22/238), על ידי חבר הכנסת איציק שמולי (פ/22/409) ועל ידי חבר הכנסת מיקי לוי (פ/22/733) ועל שולחן הכנסת העשרים ושלוש ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת איתן גינזבורג (פ/23/296; פ/24/1502).

הצעת החוק זהה לפ/24/1502 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בתמוז התשפ"ה (14.07.2025)